

Denna roman är inspirerad av verkliga händelser.

HELENA DAHLGREN

Darling

Roman

Lovereads

Citatet på s. 33 är hämtat ur *Hamlet* av William Shakespeare.

LoveReads

LoveReads, Bokförlaget Forum, Box 3159, 103 63 Stockholm

www.forum.se

Copyright © Helena Dahlgren 2024

Omslag: Michael Ceken

Omslagsfoto: Freepik, Midjourney

Tryckt hos ScandBook, EU 2024

ISBN 978-91-89-58972-8

Prolog

Stockholm, 7 december 1976

”VAR DET VÄRT DET?”

Du ställer frågan till mig alldeles när bilen saktar in utanför Drottningholms slottskyrka. För ett ögonblick får jag för mig att det är jag själv som ställt frågan, eller att jag lyckats frambesvärja den genom den flodvåg av tankar och minnen som hållit mig sällskap i frisörstolen och hela morgonen. Ända sedan jag vaknade hemma i sängen på Djurgården, drog undan gardinerna och konstaterade att prognosen, som somliga hävdade var onödigt dystert, visst hade stämt. Det *skulle* regna på vår bröllopsdag, men det rörde mig inte i ryggen.

Trots allt har vi varit med om värre saker än lite regn.

Utanför bilfönstret sträcker sig trädens kala, svarta grenar mot en grafitgrå himmel. *Festive indeed*. Jag kan redan höra sorlet, klockorna som ringer för oss, kantorn som spelar några takter av Mendelssohns brudmarsch, lekfullt och prövande. Och fastän jag fortfarande sitter i bilen vet jag hur det doftar inne i kyrkan: hårsprej (så mycket hårsprej), Chanel nummer fem och liljekonvaljer. Jag har

själv valt ut blommorna, sett till att de finns såväl inne i kyrkan som i brudbuketten jag håller ett krampaktigt tag om med mina handskklädda händer. Liljekonvaljer i december. En anomali, lite som en rodnande brud i sextioårsåldern.

Var det värt det?

”Ja”, svarar jag och trycker min kind mot din. ”För det mesta var det faktiskt det.”

Du andas ut, smeker mig på kinden – försiktigt, för att inte förstöra makeupen. Som alltid graviterar jag mot dig, sugns in i din självklara värme, det smittsamma grabbgrinet som inga rynkor i världen lyckats sudda ut.

Min, tänker jag och lutar mig mot din axel. *Min, min, min.*

Chauffören har slagit av motorn, men vi dröjer kvar i baksätet, blickar ut över de bleka, regntyngda vidderna som omger kyrkan. Om det inte vore för damen i klarblå kappa som kommer halvspringande över grusplanen hade man kunnat tro att världen var målad i svartvitt, fullkomligt monokrom.

”Om allt hade varit annorlunda . . .”, börjar du. Din blick är allvarlig nu, tung av tid och ånger. Jag får lust att krypa upp i ditt knä och kyssa bort den ångern, men då hade väl fotografierna som står och hukar under sina paraplyer vid kyrkporten fått glädjefnatt. Bäst att vänta tills vi är ensamma. *Efteråt.*

”Jag vet”, säger jag.

Du nickar och tar min hand, och så kliver vi ur bilen tillsammans.

Det är dags. Jag vill sträcka upp armarna i luften och ropa *äntligen!* mot himlen, men det låter så futtigt.

Vi hade behövt ett starkare ord än så idag, eller hur, darling?

*

Egentligen har jag aldrig varit särskilt förtjust i Mendelssohns brudmarsch – det finns något högljutt och insmickrande över det musikstycket. De höga orgeltonerna har alltid skorrat falskt i mina öron, gjort mig nervös och fyllt mig med olust. Först idag, på min egen bröllopsdag, inser jag varför fastän svaret har funnits framför mig hela tiden. År efter år, bröllop för bröllop, har brudmarschen fyllt mig med tyst panik, för att jag trodde att jag aldrig skulle få höra den spelas för oss. Aldrig skulle jag få skrida fram i vitt längs altargången – en simpel flickdröm, javisst, men det var aldrig själva bröllopet jag var ute efter. Det var dig, darling: Att få vara din fullt ut och inte bara i det fördolda. Om natten var du min, men på dagarna, de långa, ensamma dagarna, förtärdes jag av längtan. Då vankade jag av och an i min ensamhet, då blickade jag ut genom frostnupna fönster, stirrade oseende på boksidor vars intrig jag för

mitt liv inte kunde minnas. Blanka, idiotiska timmar som bara gick och gick, en väntan på . . . vad, exakt? Det var inte alltid jag själv visste det. Men så blev det kväll igen, dörren till Villa Solbacken slogs upp och plötsligt stod du där och log mot mig som om du såg mig för första gången. Pendeln svängde från förtvivlan till hopp, om och om igen, för trots allt fanns det hopp – och det var, tror jag, hoppet som fick mig att stå ut.

Om jag bara hade kunnat få en tidsfrist, ett definitivt slutdatum: Så minns jag att jag brukade tänka ibland. Men om någon allvetande typ från framtiden skulle ha dykt upp hemma hos mig i London hösten 1943 och sagt ”Lilian Craig, du *kommer* att få gifta dig med mannen du älskar en vacker dag, men först när ni är gamla och grå. I nådens år 1976, när du hunnit fylla sextioett, Lilian, trettioett år efter ert första möte, kommer bröllopsklockorna äntligen att ringa för er två” – vad hade jag gjort då? Och hade jag stått ut med vetskapen? *Hade* jag verkligen det?

Nu slipper jag fundera på svaret, för nu är den här, dagen jag fruktade aldrig skulle komma. Nu står vi till sist utanför kyrkan, hopkurade under ett gigantiskt paraply i väntan på att skrida in.

”Vi ser ut som brudparets stolta föräldrar”, säger du och rättar till kavajslaget.

”Föräldrar?” kontrar jag. ”Menar du inte morföräldrar?”

Du skrattar åt mig, precis som jag visste att du skulle göra, men det gör det inte mindre sant. I ett annat land, under andra omständigheter, *hade* vi misstagits för brudparets stolta, lätt åldriga anhöriga, det är jag övertygad om. Fast, hmm, kanske lite väl uppklädda? Jag i min fotsida, ljusblå shantungklänning, du i jacket, lika stilig som dagen vi träffades. Den berusande doften av liljekonvaljer från brudbuketten. Ditt hår är inte längre mörkt, men det är inte heller mitt. Just när vi ska gå in i kyrkan övergår det stadiga, lätta duggandet i ösregn: Stora, kylslagna droppar från en spänd, grå december-himmel. Ditt ansikte så nära mitt under paraplyet medan regnet trummar över oss, snabbt och taktfast som våra hjärtslag. Ett kort ögonblick är det lockande att stanna där, i kokongen, dröja kvar i det intima lilla vi:et som snart ska övergå i något större (så mycket större), men bröllopsklockorna fortsätter att ringa, hörs allt högre genom regnsmattret och det förväntansfulla sorlet som anas inifrån kyrkan.

”Du vet väl att regn på bröllopsdagen betyder lycka?” säger jag mot din varma, rynkiga kind. Du ler och drar mig till dig, och nu hör jag inte längre regnet. Jag hör bara din röst som viskar: ”Nu är det dags. Äntligen, darling.”

Så hör jag hur Mendelssohns brudmarsch börjar spelas på kyrkorgeln, och min blick blir suddig av tårar. Jag skrider nedför altargången med dig tätt intill, långsamt,

värdigt, för nu kan vi till sist kosta på oss att vänta, ett litet slag till. Och nu lyssnar jag till musiken, hör den så som jag förstår att den ska låta, så som den antagligen har låtit för er andra hela tiden: Ni som får gifta er när ni vill, som inte behöver vänta, ni vars vigslar jag tålmodigt bevittnat genom åren med klädsamma tårar i ögonen och en underlig, kliande rastlöshet i kroppen. Några av er kanske förstod att det inte enbart var lyckotårar, men det spelar inte längre någon roll, för nu hör jag det till sist, klart och tydligt.

Nu hör jag att det är ett glädjebud.

Del 1

The Queen of Sheba

London 1943

1

DET VAR NÄRA att jag inte gick till Les Ambassadeurs Club den kvällen. Så här i efterhand ter det sig omöjligt, outhärdligt – ett liv utan dig. Men den där varma sensommarkvällen 1943 var jag trött efter att ha arbetat på radiofabriken hela dagen, mina fötter hade svällt upp minst två storlekar av värmen och till råga på allt började jag få ont i huvudet. När jag vid kvart över sex-tiden genade genom parken och skyndade mig mot de gamla stallängorna vid Ennismore Gardens var det inte direkt ett stimmigt cocktailparty jag längtade efter mest av allt. Snarare ett svalt bad, en ny Agatha Christie-roman och en iskall gin och tonic som genom ren magi skulle dyka upp på badkarskanten.

Men vem skulle ge mig drinken? Jag visste mycket väl att jag skulle få blanda den själv, ikväll liksom alla andra kvällar jag valde att tillbringa i min ensamhet hemma i Box Cottage.

Och jag skulle ljuga om jag sa att den insikten inte fick mig att känna mig en smula deppig.

Mitt lilla hus, som låg i mitten av längan, liknade en sockerbit i den djupa sensommargrönskan. Jag gräv-

de efter nyckeln i handväskan, drog undan en svettig hårslinga från pannan och låste upp ytterdörren. Sedan blev jag stående en stund och såg mig omkring, tog in det slitna trägolvet och trasmattan som min mamma vävt. Fastän jag hade bott i Box Cottage i flera år var det fortfarande svårt att begripa att det var *jag* som bodde här. Varje gång jag klev över tröskeln kvillrade det till i mig, som om jag fyllts av sprittande kolsyra.

Hemma, tänkte jag för mig själv. Du är hemma nu.

Jag sparkade av mig de nötta pumpsen och slog mig ner i den aningen hårda soffan i vardagsrummet, där böcker låg i travar på bordet. På vardera sida av fönstret hängde mörkläggningsgardinerna som en dov påminnelse om krigets ständiga närvaro. Med en suck vände jag bort blicken och lutade mig tillbaka mot de färgglada kudarna. Medan det honungsfärgade kvällsljuset föll över parketten satt jag och försökte dividera med mig själv. Egentligen *ville* jag inte vara ensam just ikväll, så mycket visste jag. Jag behövde människor omkring mig, ljus och glam. Liv – något annat än mörkläggningsgardiner och det ständiga hotet om nya lufträder. Ljudet av krossat murbruk följt av tystnad; det var tystnaden som var värst. Efter flera år i min nya hemstad hade jag börjat vänja mig vid den ständiga ovissheten, kunde för det mesta *Keep calm and carry on* med de andra Londonborna, men inte fullt ut och långt ifrån alltid. Ibland var det faktiskt omöjligt

att göra just det. Jag kom att tänka på en soldat jag sett på gatan häromdagen, när jag var på väg för att köpa en lunchsmörgås på kaféet runt hörnet. Han bar fortfarande sin kakiuniform från brittiska armén, men sättet han gick på – långsamt, stapplande, en gammal, sargad man i en ung människas kropp – fick mig att förstå att hans tid vid fronten var över, liksom det liv han drömt om före kriget. Alldeles vid övergångsstället såg vi på varandra, en kort sekund bara. Men jag hann se rädslan i hans ögon.

Inte rädsla, förresten. Det var fasa jag hade sett. Ren och skär fasa.

Jag blinkade häftigt för att skaka av mig tankarna. När det inte fungerade flög jag upp ur soffan och satte på en grammofonskiva i stället. Snart svävade Frank Sinatras sammetslena röst i ”Close to You” mot mig och jag nynnade med, betydligt mindre sammetslent. Som alltid kändes det som om han sjöng endast för mig: sjöng om att ha någon nära, fastän sångens du befinner sig långt borta.

Jag sneglade mot det öppnade brevet som låg på skrivbordet. Under de många utländska frimärkena såg kuvertet tunt ut. Ändå kunde jag känna dess tyngd i min hand. Det var min tur att skriva, jag visste det, men ändå kunde jag inte förmå mig att göra det; alltid dök det upp något viktigare.

Med dröjande steg gick jag fram till fönstret och slog

upp det, andades in den ljumma luften. Bortifrån parken hördes ljudet av röster. Några var på väg hemåt, medan andra hade stannat till för en enkel picknick med smörgås och öl i den prunkande grönskan. Fastän jag inte kände människorna där ute var deras närvaro tröstande, en varm kram från en vänlig främling när man behöver den som bäst. Jag hade bott på andra platser i London innan, men när jag för första gången fick syn på det lilla charmiga huset i Knightsbridge, alldeles vid parken, en oväntad oas i The Big Smoke – då visste jag att det var här jag måste bo. Just här var det möjligt att föreställa sig ett annat London, utan krig och ransoneringar. Det London jag hade drömt om när jag satt hemma på mitt rum i Swansea och längtade bort.

Det slags London man brukade kunna hitta på Les Ambassadeurs Club i Mayfair, där flera goda vänner väntade på mig.

Box Cottage var ett lyckokast, men det var förstås inte bara mitt hem. Det var Ivan – strikt taget den brittiska armén – som betalade hyran, en omständighet som jag inte ville tänka för mycket på.

Varför, Lilian? Nu ekade min mammas röst inuti pannbenet, vass och självklar med den där säregna walesiska intonationen som alltid fick mig att tänka på gröna kullar och regngrå skyar. *Varför vill du inte tänka på det? Han är din make och du hans maka. Som gifta delar ni på alla tillgångar, inget konstigt med det. Om inte ...*

Nej. Jag stängde ute min döda mors röst, så som man stänger ett fönster för att hålla de kalla vindarna borta. Ett ljusst flickskratt ekade bortifrån parken och fyllde mig med en sällsam blandning av glädje och sorg. Det var verkligen en vacker kväll, för vacker för att stanna inomhus. Den sortens sommarkväll man drömde sig tillbaka till när novemberregnet öste ner på gatorna och inte ens två varmvattenflaskor i sängen kunde jaga bort kylan från märke och ben . . .

Jag nickade, som om jag fattat ett beslut, sedan gick jag fram till skivspelaren och bytte ut Sinatra mot Fats Waller, nynnade med i den medryckande musiken. En stund senare, när jag målat läpparna röda, tuschat ögonen och försiktigt dragit en borste genom det lockiga håret, mötte jag min blick i spegeln och kände mig som mig själv igen.

”Där är du ju, Lilian”, sa jag och log mot spegelbilden.
There you are.